

Det er jo en Kjendsgjerning, at der vistnok endnu er mangfoldige Præster, som ikke mene, at der i Biblen ligger nogen Hindring for at foretage saadan Vielse, enten fordi de forstaa Ordene paa anden Maade eller opfatte dem som ikke givne for alle Tider, men kun for de daværende Forhold, eller endelig, om de ogsaa forstaa dem saaledes, opfatte dem som Bestemmelser, der som saa mange andre maa paa Grund af Hjerternes Haardhed kunne finde en Lempelse. Det er nu Noget, som jeg ikke skal indlade mig paa; men det er en Kjendsgjerning, at der er Mange, der mene dette. Hvad skal de være i Veien for i saa Tilfælde at overlade det til dem, om de vilde foretage Vielsen eller ikke? Naar man har sagt, at i saa Tilfælde er det meget bedre at skride til at indføre almindelig borgerlig Vielse, svarer jeg dertil: Det er et Skridt, som jeg overmaade nødig vil gaa med til, og jeg tror, det er en Arimelighed paa dette Punkt som paa flere andre, at man for at afhjælpe en enkelt Mangel, som viser sig paa et begrændset Omraade, vil skride til at foretage en saadan almindelig Foranstaltning, som har ganske anderledes vidtgaaende Konsekvenser. Det er min Overbevisning, at Indførelse af borgerlig Vielse som almindelig Foranstaltning i dette Øieblik vil være stybende mod Folkets Bevidsthed. Der kan iøvrigt være Meget at sige om dette Emne; men da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg slutte med at sige: Jeg ser ikke rettere, end at selv om man gaar til at indføre almindelig borgerlig Vielse, kommer man alligevel aldeles ikke ud over dette Dilemma. Der vil vistnok dog fremkomme Tilfælde, hvor det, naar man ikke vil stille sig ganske ubillig overfor Kirkens Funktionærer og Embedsmænd, maa overlades til disse i det enkelte Tilfælde at afgjøre, om de ville foretage Vielsen eller ikke. Det er klart nok, at, naar man gaar ind paa borgerlig Vielse, og naar man da tænker sig det Naturlige og Rimelige, at man opstiller den Sætning: *Wgteskabet stiftes ad borgerlig Wei ved borgerlig Vielse*, det er det Ufravigelige, som skal finde Sted, saa maa man dog — thi det er formodentlig ikke dermed Mening, at man vil udelukke de Paagjældende fra at søge kirkelig Vielse — spørge: Hvorledes skal man da stille sig til de Tilfælde, hvor den Paagjældende ved Siden af at faae den borgerlige Vielse, som er den af Staten almindelig foreskrevne Form, tillige ønske — og det antager jeg, de fleste her i Folket vilde ønske — kirkelig Vielse? Bliver Sagen da ikke den samme som før, nemlig, at det vil bero paa, om de kunne faae nogen Præst til at vie sig eller ikke? Det er altsaa nødtvungen det samme Forhold, som vil indtræde paa dette Omraade, naar man giver en Lov paa det mere begrændsede Omraade, som dette Lovforslag gaar ud paa. Det forekommer mig at være saa klart som Noget, og det viste sig og-

jaa tydelig i Kirkekommissionen, at man ikke kunde komme ud over dette Dilemma. Der blev nemlig af et Medlem i Kommissionen, det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), stillet et saadant Forslag til Indførelse af almindelig borgerlig Vielse. Det var meget nemt, men saa kom man naturligt til det, som var Spørgsmaalet: de Paagjældendes Stilling til de kirkelige Autoriteter; og da viste det Samme sig, og saa maatte han have nogle Paragrafer, hvoraf den ene lød saaledes: „Enhver af Folkekirken Præster er, indtil anderledes bestemmes ved kirkelig Anordning, berettiget til kirkelig at indvie et for den borgerlige Dyrighed indgaaet Wgteskab“; og en anden Paragraf, § 10, lød saaledes: „Sognepræsten i det Sogn, hvori Bruden hører hjemme, er, indtil anderledes ved kirkelig Anordning bestemmes, forpligtet til at forrette den kirkelige Vielse af et for den borgerlige Dyrighed mellem tvende til Folkekirken eller dels til dette, dels til et andet Religionsfællesskab hørende Personer indgaaet Wgteskab, medmindre nogen af Wgteskaberne tidligere har været i Wgteskab, uden at dette ved Døden er opløst“. Det er akkurat det samme Dilemma, man staar ligeoverfor, den hele Forskjel er den, at i det ene Tilfælde indføres borgerlig Vielse overhovedet, men de Paagjældende maa saa se at faae en Præst til kirkelig at indvie deres Wgteskab. Men her siger man: Borgerlig Vielse indføres paa et begrændset Gebet, og det maa være de Paagjældende overladt, om de kunne faae nogen Præst til at indvie deres Wgteskab. At der er nogen Forskjel mellem disse to Tilfælde, fornaar jeg ikke at indse, og Kirkekommissionens store Flertal kunde heller ikke indse det. Det var netop det, der gjorde, at dette Forslag af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) faldt med en saa overordentlig stor Majoritet, idet der ikke var flere end 6 af Kommissionens Medlemmer, som stemte for det, medens 16 stemte imod det (Berg: Det var en Regjeringskommission). Ja, ganske vist, men det var en god Kommission. Det var 6 ubemærkede Mænd, som stemte derfor, nemlig det ærede Medlem her ved Siden af, som har afbrudt mig flere Gange (Brix), det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), samt endvidere Strøm, Brandt, Carlsen og det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Hjgsbro). Men da dette Forslag var faldet, hvad gjorde saa den samme Kommission? Saa vedtog den et Forslag, der, om end ingenlunde i Affattelsen, saa dog i Tanken, i Grundtrækkene, var ganske i Overensstemmelse med det Forslag, som her er indbragt af det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (B. Christensen). Dette Forslag, som var stillet af Madvig, blev vedtaget med 19 St. imod 3. Det var ganske vist en udvalgt, om end kun en lille Kreds, som svarede Nei, nemlig Sjællands Biskop — som erklærede, at dette ganske vist var det bedste af